

Philippians

The purpose of this apparatus is to show all variation within **Family 35**, as identified by a complete collation of the following thirty-seven representative MSS—18, 35, 201, 204, 328, 386, 394, 432, 444, 604, 757, 824, 928, 986, 1072, 1075, 1100, 1248, 1249, 1503, 1548, 1637, 1725, 1732, 1761, 1855, 1864, 1865, 1876, 1892, 1897, 2080, 2352, 2466, 2554, 2587 and 2723. The first reading is that of the family and represents the vote of all the collated MSS (listed above) that are not identified as having a variant. It goes without saying that the base text is that of the family archetype, empirically determined. 35, 1072, 1864, 1865 and 2554 have no variants.

ΠΡΟΣ ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΟΥΣ¹

[*Salutation*]

1.1 Παύλος καὶ Τιμοθεος, δουλοι Ιησου Χριστου, πασιν τοις ἀγιοις εν Χριστω Ιησου τοις ουσιν εν Φιλιπποις, συν επισκοποις και διακονοις: 2 Χαρις ὑμιν και ειρηνη απο Θεου Πατρος ἡμων και Κυριου Ιησου Χριστου.

[*How Paul prays for them*]

3 Ευχαριστω τω Θεω μου επι παση τη μνεια ὑμων. 4 παντοτε εν παση² δεησει³ μου ὑπερ παντων ὑμων μετα χαρας την δεησιν ποιουμενος, 5 επι τη κοινωνια ὑμων εις το ευαγγελιον απο πρωτης ἡμερας αχρι του νυν, 6 πεποιθως αυτο τουτο, ὅτι ὁ εναρξαμενος εν ὑμιν εργον αγαθον⁴ επιτελεσει αχρις ἡμερας Ιησου Χριστου. 7 καθως εστιν δικαιον εμοι τουτο φρονειν ὑπερ παντων ὑμων, δια το⁵ εχειν με εν τη καρδιᾳ⁶ ὑμας, εν τε τοις δεσμοις μου και εν τη απολογια και βεβαιωσει του ευαγγελιου συγκοινωνους μου της χαριτος παντας ὑμας οντας. 8 Μαρτυς⁷ γαρ μου εστιν ὁ Θεος ὡς επιποθω παντας ὑμας εν σπλαγχνοις Ιησου Χριστου.

9 Και τουτο προσευχομαι: ινα ἡ αγαπη ὑμων ετι μαλλον και μαλλον περισσευη εν επιγνωσει και παση αισθησει, 10 εις το δοκιμαζειν ὑμας τα διαφεροντα, ινα ητε είλικρινεις⁸ και απροσκοποι εις ἡμεραν Χριστου, 11 πεπληρωμενοι καρπων δικαιοσυνης των δια Ιησου Χριστου, εις δοξαν και επαινον⁹ Θεου.

[*News and instructions*]

[*By whatever means, Christ is preached*]

1.12 Γινωσκειν δε ὑμας βουλομαι, αδελφοι, ὅτι τα κατ' εμε μαλλον εις προκοπην του ευαγγελιου εληγνυθεν: 13 ώστε τους δεσμους μου φανερους εν Χριστω γενεσθαι εν ὄλω τω πραιτωριω, και τοις λοιποις πασιν. 14 και, τους πλειονας των αδελφων εν Κυριω πεποιθοτας τοις δεσμοις μου περισσοτερως τολμαν, αφοβως τον¹⁰ λογον λαλειν. 15 Τινες μεν και δια φθονον και εριν, τινες δε και δι' ευδοκιαν τον Χριστον κηρυσσουσιν. 16 οι μεν εξ εριθειας τον Χριστον καταγγελλουσιν, ουχ ἀγνως, οιομενοι θλιψιν επιφερειν τοις δεσμοις μου, 17 οι δε εξ αγαπης, ειδοτες ὅτι εις απολογιαν του ευαγγελιου κειμαι. 18 Τι γαρ? Πλην παντι τροπω, ειτε προφασει ειτε αληθεια, Χριστος καταγγελεται, και εν τουτω χαιρω—αλλα και χαρησομαι.

[*To live is Christ, to die is gain*]

19 Οιδα γαρ ὅτι τουτο μοι αποβησεται εις σωτηριαν (δια της ὑμων¹¹ δεησεως¹² και επιχορηγιας του Πνευματος Ιησου Χριστου) 20 κατα την καραδοκιαν¹³ και ελπιδα μου ὅτι εν ουδενι αισχυνθησομαι αλλ' εν παση παρρησια, ως παντοτε και νυν μεγαλυνθησεται¹⁴ Χριστος εν τω σωματι μου, ειτε δια ζωης ειτε δια θανατου 21—εμοι γαρ το ζην Χριστος και το αποθανειν κερδος. 22 Ει δε το ζην εν σαρκι τουτο μοι καρπος εργου, και τι αιρησομαι ου γνωριζω. 23 Συνεχομαι δε εκ των δυο: την επιθυμιαν εχων εις το αιναλυσαι και συν Χριστω ειναι (πολλω

¹ Both the Text and the apparatus are the responsibility of Wilbur N. Pickering, ThM PhD, ©.

² παση || 1 τη [5%] 432,604,1897,2587

³ δεησει || δεηση 1725

⁴ αγαθον || 1 και 2080

⁵ το || --- 2352 (from one page to the next)

⁶ καρδια || 1 μου 986

⁷ μαρτυς || μαρτης 1100 (apparently—the ink spread)

⁸ είλικρινεις || ειλικρινεις 201,432,604,757,1548,1761,1865

⁹ δοξαν και επαινον || ~ 321 1761

¹⁰ τον || 1 του θεου (15.8%) 1892^c

¹¹ υμων || ημων 1249

¹² υμων δεησεως || ~ 21 1548 || ~ 21 τη 432,2587 || 12 τη 1897

¹³ καραδοκιαν || αποκαραδοκιαν [74%] 432,1761,1876

¹⁴ μεγαλυνθησεται || μεγαλυνσεται 1892 (from one line to the next)

μαλλον κρεισσον) 24 το δε επιμενειν εν¹ τη σαρκι αναγκαιοτερον, δι' ήμας. 25 Και τουτο πεποιθως, οιδα ότι μενώ και συμπαραμενώ πασιν ήμιν εις την ήμων προκοπην και χαραν της πιστεως, 26 ίνα το καυχημα ήμων περισσευη εν Χριστω Ιησου εν² εμοι, δια της εμης παρουσιας παλιν προς ήμας.

27 Μονον αξιως του ευαγγελιου του Χριστου πολιτευεσθε, ίνα ειτε ελθων και ιδων ήμας ειτε απων ακουσω τα περι ήμων ότι στηκετε εν ένι πνευματι, μια ψυχη συναθλουντες τη πιστει του ευαγγελιου, 28 και μη πτυρομενοι εν μηδενι ύπο των αντικειμενων: ήτις³ αυτοις μεν εστιν ενδειξις απωλειας, ήμιν δε σωτηριας, και τουτο απο⁴ Θεου. 29 Ότι ήμιν εχαρισθη το ύπερ Χριστου, ου μονον το εις αυτον πιστευειν αλλα και το ύπερ αυτου πασχειν, 30 τον αυτον αγωνα εχοντες οίον ειδετε⁵ εν εμοι και νυν ακουετε εν εμοι.

[About having the mind of Christ]

2.1 Ει τις ουν παρακλησις εν Χριστω, ει τι παραμυθιον αγαπης, ει τις κοινωνια Πνευματος, ει τι σπλαγχνα και οικτιρμοι, 2 πληρωσατε μου την χαραν ίνα το αυτο φρονητε, την αυτην αγαπην εχοντες, συμψυχοι, το ένι φρονουντες. 3 Μηδεν κατα⁶ εριθειαν ή κενοδοξιαν, αλλα τη ταπεινοφροσυνη αλληλους ήγουμενοι ύπερεχοντας έαυτων. 4 Μη τα έαυτων έκαστος σκοπειτε, αλλα και⁷ το⁸ έτερων έκαστος.

5 Τουτο γαρ⁹ φρονεισθω εν ήμιν ό και εν Χριστω Ιησου, 6 ός, εν μορφη Θεου ύπαρχων, ουχ ἀρπαγμον ήγησατο το ειναι ισα Θεω, 7 αλλ' έαυτον εκενωσεν, μορφην δουλου λαβων, εν διμοιωματι αινθρωπων γενομενος. 8 Και σχηματι εύρεθεις ώς αινθρωπος, εταπεινωσεν¹⁰ έαυτον, γενομενος ύπηκοος μεχρι θανατου—θανατου δε σταυρου! 9 Διο και ο Θεος αυτον ύπερυψωσεν και εχαρισατο αυτω ονομα το ύπερ παν ονομα, 10 ίνα εν τω ονοματι Ιησου παν γονυ καμψη— επουρανιων και επιγειων και καταχθονιων—11 και πασα γλωσσα εξομολογησηται ότι Κυριος Ιησους Χριστος, εις δοξαν Θεου Πατρος.

[Act like children of God]

12 Όστε, αγαπητοι μου, καθως παντοτε ύπηκουσατε (μη ώς εν τη παρουσια μου μονον αλλα¹¹ νυν πολλω μαλλον εν τη απουσια μου), μετα φοβου και τρομου την έαυτων σωτηριαν κατεργαζεσθε, 13 ό Θεος γαρ εστιν ό ενεργων εν ήμιν, και το θελειν και το¹² ενεργειν, ύπερ της ευδοκιας.

14 Παντα ποιειτε χωρις γογγυσμων¹³ και διαιλογισμων, 15 ίνα γενησθε αμεμπτοι και ακεραιοι, τεκνα Θεου αμωμητα¹⁴ εν μεσω γενεας σκολιας και διεστραμμενης, εν οίς φαινεσθε ώς φωστηρες εν κοσμω, 16 λογον ζωης επεχοντες, εις καυχημα εμοι εις ήμεραν Χριστου ότι ουκ εις κενον εδραμον ουδε εις κενον εκοπιασα. 17 Αλλ' ει και σπενδομαι επι τη θυσια και λειτουργια¹⁵ της πιστεως ήμων, χαιρω και συγχαιρω πασιν ήμιν. 18 Το δ' αυτο και ήμεις χαιρετε και συγχαιρετε μοι.

[About Timothy]

19 Ελπιζω δε εν Κυριω Ιησου Τιμοθεον ταχεως πεμψαι ήμιν, ίνα καγω ευψυχω γνους τα περι ήμων. 20 Ουδενα γαρ εχω ισοψυχον,¹⁶ όστις γνησιως τα περι ήμων μεριμνησει 21 (οι παντες γαρ τα έαυτων ζητουσιν, ου τα Χριστου Ιησου). 22 Την δε δοκιμην αυτου γινωσκετε, ότι ώς πατρι τεκνον συν εμοι εδουλευσεν εις το ευαγγελιον. 23 Τουτον μεν ουν ελπιζω πεμψαι, ώς αν απιδω τα περι εμε εξαυτης. 24 Πεποιθα δε εν Κυριω ότι και αυτος ταχεως ελευσομαι.

¹ εν || --- [10%] 432,1725

² χριστω ιησου εν || --- 757 (homoioteleuton)

³ ητις || ει τις 824

⁴ απο || 1 του 1892

⁵ ειδετε || ιδετε [10%] 1100

⁶ κατα || κατ [10%] 1892

⁷ και 2466c || --- [1%] 432,1892,2466

⁸ το || 1 των 986

⁹ γαρ || --- [2%] 1892

¹⁰ εταπεινωσεν || έταπεινωσεν 328,1248

¹¹ αλλα || 1 και 1892c,2466c

¹² το || --- 1548

¹³ γογγυσμων || γογυσμων 1503

¹⁴ αμωμητα || αμομητα 986

¹⁵ λειτουργια || λυτυργια 757

¹⁶ ισοψυχον || ισωψυχον 757

Philippians

[About Epaphroditus]

25 Αναγκαιον δε ἡγησαμην Επαφροδιτον, τον αδελφον και συνεργον και συστρατιωτην μου, ὑμων δε αποστολον και λειτουργον της χρειας μου, πεμψαι προς ὑμας· 26 επειδη επιποθων ἦν παντας ὑμας,¹ και αδημοιων² διοτι³ ηκουσατε ὅτι ησθενησεν. 27 Και γαρ ησθενησεν, παραπλησιον θανατω,⁴ αλλ' ὁ Θεος αυτον ηλεησεν, ουκ αυτον δε μονον αλλα και εμε, ίνα μη λυπην επι λυπην⁵ σχω. 28 Σπουδαιοτερως ουν επεμψαι αυτον, ίνα ιδοντες αυτον παλιν χαρητε, καγω αλυποτερος ω. 29 Προσδεχεσθε ουν αυτον εν Κυριω μετα πασης χαρας, και τους τοιουτους εντιμους εχετε, 30 ὅτι δια το εργον του Χριστου μεχρι θανατου ηγγισεν, παραβουλευσαμενος τη ψυχη, ίνα πληρωση⁶ το ὑμων ὑστερημα της προς με λειτουργιας.

[Paul's example]

3.1 Το λοιπον, αδελφοι μου, χαιρετε εν Κυριω. Τα αυτα γραφειν ὑμιν εμοι μεν ουκ οκνηρον, ὑμιν δε το⁷ ασφαλες. 2 Βλεπετε τους κυνας, βλεπετε τους κακους εργατας,⁸ βλεπετε την κατατομην! 3 Ἡμεις γαρ εσμεν ἡ περιτομη, οι Πινευματι Θεου λατρευοντες και καυχωμενοι εν Χριστω Ιησου, και ουκ εν σαρκι πεποιθοτες 4 (καιπερ εγω εχων πεποιθησιν και εν σαρκι).

[About Paul]

Ει τις⁹ δοκει αλλος πεποιθειναι εν σαρκι, εγω μαλλον: 5 περιτομη οκταημερος, εκ γενους Ισραηλ, φυλης Βενιαμιν,¹⁰ Ἐβραιος εξ Ἐβραιων· κατα νομον, Φαρισαιος· 6 κατα ζηλον, διωκων την εκκλησιαν· κατα δικαιοσυνην την εν νομω γενομενος, αμεμπτος.

7 Αλλ' ἀτινα ἦν μοι κερδη, ταυτα ἡγημαι δια τον¹¹ Χριστον ζημιαν. 8 Αλλα μεν ουν και ἡγουμαι παντα ζημιαν ειναι δια το ὑπερεχον της γνωσεως¹² Χριστου Ιησου¹³ του Κυριου μου—δι· ὃν τα παντα εζημιωθην (και ἡγουμαι σκυβαλα ειναι), ίνα Χριστον κερδησω 9 και εύρεθω εν αυτω, μη εχων εμην δικαιοσυνην την εκ νομου αλλα την δια πιστεως Χριστου, την εκ Θεου δικαιοσυνην επι τη πιστει. 10 του γνωναι αυτον και την δυναμιν της αιναστασεως αυτου, και την κοινωνιαν των παθηματων αυτου, συμμορφουμενος τω θανατω αυτου, 11 ει πως καταντησω εις την εξαναστασιν των νεκρων 12—ουχ ὅτι ηδη ελαβον ἡ ηδη τετελειωμαι· διωκω δε ει και καταλαβω εφ' ὡς και κατεληφθην ὑπο του Χριστου Ιησου.

13 Αδελφοι, εγω εμαυτον ουπω λογιζομαι κατειληφειναι, ἐν δε: τα μεν οπισω επιλανθανομενος τοις δε εμπροσθεν επεκτεινομενος, 14 κατα σκοπον διωκω επι το βραβειον της αινω κλησεως του Θεου εν Χριστω Ιησου.

[Our citizenship is in Heaven]

15 Ὁσοι ουν τελειοι τουτο φρονωμεν, και ει τι ἔτερως φρονειτε, και τουτο ὁ Θεος ὑμιν¹⁴ αποκαλυψει. 16 Πλην, εις ὁ εφθασαμεν, τω αυτω στοιχειν καινονι, το αυτο φρονειν.

17 Συμμιμηται μου γινεσθε, αδελφοι, και σκοπειτε τους ούτως περιπατουντας καθως εχετε τυπον ἡμας. 18 Πολλοι γαρ περιπατουσιν—οὓς πολλακις ελεγον¹⁵ ὑμιν, νυν δε και¹⁶ κλαιων λεγω—τους εχθρους του σταυρου του Χριστου, 19 ὡν το τελος απωλεια, ὡν ὁ Θεος ἡ κοιλια, και ἡ δοξα εν τη αισχυνη αυτων· οι τα επιγεια φρονουντες. 20 Ἡμων γαρ το πολιτευμα εν ουρανοις ὑπαρχει, εξ οὑ και σωτηρα απεκδεχομεθα, Κυριον Ιησουν Χριστον. 21 ὃς μετασχηματισει το σωμα της ταπεινωσεως ἡμων εις το γενεσθαι αυτο συμμορφον τω¹⁷ σωματι της δοξης αυτου, κατα την ενεργειαν του δυνασθαι αυτον και ὑποταξαι έαυτω τα παντα. 4.1 Ὡστε, αδελφοι μου, αγαπητοι και επιποθητοι, χαρα και στεφανος μου, ούτως στηκετε εν Κυριω, αγαπητοι.

¹ υμας || 1 ιδειν [25%] 18,386,1100,1761,1876

² και αδημοιων || --- 1761

³ διοτι || οτι 1892

⁴ θανατω || θανατου [10%] 328

⁵ λυπην 2466c || λυπη [10%] 604,986,1075,1761,1892,2080,2466

⁶ πληρωση || αναπληρωση [55%] 1761c

⁷ το || --- [60%] 1637,1892

⁸ 1876 omits βλεπετε τους κακους εργατας (supplied in the margin—homoioteleuton)

⁹ τις || τι 1892

¹⁰ βενιαμιν 1249c,1503c || βενιαμην [10%] 1249,1503,1725,1897

¹¹ τον || --- 1892

¹² γνωσεως || 1 του 1855

¹³ χριστου ιησου || ~ 21 [20%] 432,2080

¹⁴ υμιν || ημιν 1732

¹⁵ ελεγον || ειπον 1892

¹⁶ και || --- 1503

¹⁷ τω || το 757

Philippians

[Concluding considerations]

[To individuals]

4.2 Ευοδιαν¹ παρακαλω και Συντυχην² παρακαλω το αυτο φρονειν εν Κυριω. 3 Ναι, ερωτω και σε, συζυγε γνησιε, συλλαμβανου αυταις, αιτινες εν τω ευαγγελιω συνηθλησαν μοι, μετα και³ Κλημεντος και των λοιπων συνεργων μου, ων τα ονοματα εν Βιβλω Ζωης.

[*Filling the mind with good things*]

4 Χαιρετε εν Κυριω παντοτε· παλιν ερω, χαιρετε! 5 Το επιεικες ύμων⁴ γνωσθητω πασιν ανθρωποις· ό Κυριος εγγυς. 6 Μηδεν μεριμνατε, αλλ' εν παντι, τη προσευχη και τη δεησει μετα ευχαριστιας, τα αιτηματα ύμων γνωριζεσθω προς τον Θεον. 7 και ή ειρηνη του Θεου, ή υπερεχουσα παντα νουν, φρουρησει τας καρδιας ύμων⁵ και τα νοηματα ύμων εν Χριστω Ιησου.

8 Το λοιπον, αδελφοι, όσα εστιν αληθη, όσα σεμνα, όσα δικαια, όσα άγνα, όσα προσφιλη, όσα ευφημα—ει τις αρετη και ει τις επαινος—ταυτα λογιζεσθε. 9 “Α και εμαθετε και παρελαβετε και ηκουσατε και ειδετε⁶ εν εμοι, ταυτα πρασσετε, και ό Θεος της ειρηνης εσται μεθ' ύμων.

[*Thanks for material support*]

10 Εχαρην⁷ δε εν Κυριω μεγαλως ότι ηδη ποτε ανεθαλετε το υπερ εμου φρονειν· εφ' ω και εφρονειτε,⁸ ηκαιρεισθε δε. 11 Ουχ ότι καθ' ύστερησιν λεγω, εγω γαρ εμαθον εν οίς ειμι αυταρκης ειναι. 12 Οιδα και ταπεινουσθαι, οιδα και περισσευειν· εν παντι και εν πασιν μεμυημαι και χορταζεσθαι και πειναν, και περισσευειν και ύστερεισθαι. 13 Παντα ισχυω εν τω εινδυναμουντι με Χριστω. 14 Πλην καλως εποιησατε συγκοινωνησαντες μου τη θλιψει.⁹

15 Οιδατε δε και ύμεις, Φιλιππησιοι, ότι εν αρχη του ευαγγελιου, δτε εξηλθον απο Μακεδονιας, ουδεμια μοι εκκλησια εκοινωνησεν εις λογον δοσεως και ληψεως ει μη ύμεις μονοι. 16 ‘Οτι και ει Θεσσαλονικη,¹⁰ και άπαξ και δις, εις την χρειαν μοι επεμψατε. 17 Ουχ ότι επιζητω το δομα, αλλ' επιζητω τον καρπον τον πλεοναζοντα εις λογον ύμων. 18 Απεχω δε παντα και περισσευω· πεπληρωματι, δεξαμενος παρα Επαφροδιτου τα παρ' ύμων, οσμην ευωδιας, θυσιαν δεκτην, ευαρεστον τω Θεω. 19 ‘Ο δε Θεος μου πληρωσει πασαν χρειαν ύμων κατα τον πλουτον αυτου εν δοξη εν Χριστω Ιησου.

20 Τω δε Θεω και Πατρι ήμων ή δοξα εις τους αιωνας των αιωνων. Αμην.

[*Sign off*]

21 Ασπασασθε παντα άγιον εν Χριστω Ιησου. Ασπαζονται ύμας οι συν εμοι αδελφοι.

22 Ασπαζονται ύμας παντες οι άγιοι, μαλιστα δε οι εκ της Καισαρος οικιας.

23 ‘Η χαρις του Κυριου,¹¹ Ιησου Χριστου,¹² μετα παντων ύμων. Αμην.

¹ ευοδιαν 432^c || ευωδιαν [10%] 432,604

² συντυχην || συντυχειν 394

³ και || --- 1100,1892

⁴ ύμων || ήμων 604

⁵ ύμων || ήμων 1637

⁶ ειδετε || ιδετε [30%] 201,432,1100

⁷ εχαρην || εχαριν [5%] 201,1248,1876

⁸ εφρονειτε || φρονειτε 1100

⁹ θλιψει || θιψει 1548

¹⁰ Θεσσαλονικη || θεσαλονικη 1876

¹¹ κυριου || 1 ήμων [15%] 2080

¹² χριστου || --- 1761